

Otsikko Uudet väkivallan vastaisen työn suunnitelmat	Muistion laadinnasta vastannut osasto/-t TUTO/HYT
Asiasta on saatavilla lisämateriaalia, ja se on tallennettu "Muu tietoaaineisto" -kansioon ☐	
Mikäli tavoitteena on saada aikaan hallitusohjelmakirjaus, kirjoita se tähän tiiviisti kahdella lauseella Valmistellaan uudet väkivallan vastaisen työn suunnitelmat: Väkivallaton lapsuus, nk. Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelma sekä nk. Lanzaroten sopimuksen toimeenpanosuunnitelma (2026-)	
Kuvaus ja perustelu Väkivallan vastaiseen työhön on vahva kansainvälinen ihmisoikeussopimusten perusta. Nk. Istanbulin ja Lanzaroten sopimukset ovat toisiaan täydentäviä Euroopan neuvoston sopimuksia, jotka Suomi on ratifioinut. Sopimukset velvoittavat Suomea niiden toimeenpanoon. Istanbulin sopimus on naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskeva sopimus. Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman laatiminen on sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivan Naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan toimikunnan (NAPE) asetuksen mukainen tehtävä. NAPE aloitti toimintansa vuoden 2017 alussa. Ensimmäinen Istanbulin sopimuksen kansallinen toimeenpanosuunnitelma koski vuosia 2018–2021 ja nykyinen suunnitelma vuosia 2022–2025. Toimeenpanosuunnitelmia on toteutettu pääosin ilman erillistä rahoitusta. Vuodesta 2020 alkaen NAPElle on kuitenkin osoitettu määräraha (150 000 eur/v), jonka turvin NAPElle on mm. palkattu pääsihteeri. Lanzaroten sopimus on lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan vastainen sopimus. Sopimuksesta on tehty ensimmäinen kansallinen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2022–2025, mutta sen toteutukseen ei ole ollut lainkaan määrärahaa vaan kaikki toimenpiteet perustuvat eri toimijoiden perusresursseilla tekemään työhön. Suunnitelmaa koordinoidaan STM:stä virkатыönä muun työn ohessa. Lapsiin kohdistuvan väkivallan vastainen Väkivallaton lapsuus –toimenpidekokonaisuus on tehty vuosille 2020–2025. Toimenpidekokonaisuus on laaja (yli 90 toimenpidettä) ja kattaa kaikki keskeiset hallinnonalat (OKM, OM, SM, TEM, STM). Väliarviointi on tehty virkатыönä vuonna 2022 (julkaisu kevät 2023). Myös tämän suunnitelman toteutus on perustunut täysin eri toimijoiden omaan työhön, ilman erillisrahoituksia. THL toimii ohjelman koordinaattitahona. Suunnitelmakauden lopussa (2024–2025) tulee valmistella ja toteuttaa suunnitelmien loppuarviointi, joka on mieluiten ulkopuolinen, riippumaton arviointi. Ulkopuolisen arvioinnin teettäminen edellyttää rahoitusta. Vuonna 2025 kaikkien kolmen suunnitelman päättyessä tulee valmistella uudet suunnitelmat seuraavalle kaudelle. Suunnitelmat tulee yhteensovittaa siten, että ne muodostavat kattavan ja koherentin kokonaisuuden, eivätkä ole keskenään päällekkäisiä. Työ tulee yhteensovittaa myös muiden keskeisten kansallisten suunnitelmien kanssa, huomioiden mm. kansallinen lapsistrategia ja nuorisopoliittinen ohjelmatyö.	
Arvio taloudellisista- ja hyvinvointivaikutuksista sekä mahdollisista kustannushyödyistä (arvio vaikutuksia sillä tarkkuudella kuin tässä vaiheessa on mahdollista) Kaikenlaisen väkivallan vastainen työ vaatii monialaista yhteistyötä ja suunnitelmallisuutta. Kansalliset ohjelmat auttavat lukuisia eri toimijoita toimimaan yhteen ja tekemään työtä samojen tavoitteiden eteen. Näin eri toimijoiden työstä tulee vaikuttavampaa ja kansalaiset hyötyvät ehkäisevästä työstä. Keskeistä on saavuttaa toimiva, poikkihallinnollinen sekä esimerkiksi kuntien ja hyvinvointialueiden välinen yhteistyö, jotta väkivaltaa saadaan ehkäistyä ja voidaan saavuttaa taloudellisia ja hyvinvointivaikutuksia. Mitä parempaan tietopohjaan ja arviointiin uudet suunnitelmat pohjautuvat, sitä osuvimpia ja vaikuttavimpia toimenpiteitä niihin todennäköisesti saadaan. On hyvä, että toimeenpanoa pystytään tekemään osin eri toimijoiden omilla resursseilla, mutta jotkut toimenpiteet hyötyisivät erillisrahoituksesta (esimerkiksi väestölle kohdennetut kampanjat ja ammattilaisten osaamisen vahvistaminen).	